

Tegneskolens beretning fra 1824

Dag Solhjell

KUNSTHØGSKOLEN I OSLO
OSLO NATIONAL ACADEMY OF THE ARTS

Bidrag 18 til 200-års jubileet for Tegneskolen i 2018

Tegneskolens beretning fra 1824

Nr. 61. Den 29. desember 1824: ”Kirke og Underviisningsdepartementet. Overensstemmende med 3de: § i Reglementet for den Kongelige Tegne- og Kunstscole, giver Skolens Bestyrelse sig herved den Ære tjenstpligtigen, at forelægge det Kongelige Departement Indberetning angaaende Skolens Tilstand og Virksomhed i det Tidsrum fra den har erholdt sin nuhavende Organisation ved ovenmeldte Kongelige Reglement og til indeværende Skoleaars Begyndelse. –

Det er Bestyrelsen behageligt, at kunde meddele det Kongelige Departement tilfredsstillende Oplysninger om Skolens nuværende Forfatning. –

Den Tillid, Publicum fra Stiftelsens Oprettelse har viist samme, har Bestyrelsen været saa heldig, at kunde vedligeholde. Antallet af dem, som attraar, at nyde Underviisning i Skolens forskjellige Classer har stedse tiltaget. Uagtet Classerne, næsten bestandigen, forsaavidt Eleveres Duelighed har tilladt det, have været fuld=tallige, indeholdende tilsammen henved 150 Elever, er der fornærværende Tid 61 Ansøgende, som vente paa Vacaner, for at kunde optages. Antallet af dem, som fra Skolens Oprettelse have frekventeret den, beløber sig til 503. At Antallet af dem, som under det korte Tidsrum af 5 Aar have besøgt Skolen, er saa stort imod dens daglige Elevers Antal, har ikke allene sin Grund deri, at Skolen, som et Institut fornemmelig stiftet til Haandværkeres Dannelse, kan i et kortere Tidsrum bibringe disse den i deres Stilling nødvendige Færdighed i Tegning, saafremt de ikke, hvilket blodt har været Tilfældet med Enkelte, attraar en høiere Dannelse, ligesom Aarsagen ogsaa maae søges deri, at Tegnekunsten er af den Natur, at til dens Udøvelse Flid maae være forenet med medfødte Evner, og saaledes Adskillige i den Overbeviisning, at de ei vare oplagte til denne Kunstfærdighed, snart have forladt Skolen, efter eget frivillige Ønske.

At der af den Indflydelse Skolen efter sin Bestemmelse bør have paa Haandværkeres Dannelse, allerede begynder at spores Frugter, haaber Bestyrelsen ikke har undgaaet det Kongelige Departements Opmærksomhed. –

De duelige Haandværkeres Antal tiltager dagligen. Hertil bidrager fornemmeligen den Bestemmelse i Reglementet, at Jngen kan i Christiania optages til Mester eller Svend i de Profisioner, til hvis Udøvelse Færdighed i Tegning er nødvendig eller nyttig forinden at have underkastet sig Prøve som bedømmes af Skolens Bestyrelse, hvad enten han har været Skolens Elev eller ikke. Den er Bestemmelse har havt til Følge, at blodt større Duelighed giver Fortrinet til at optages i denne Borgerklasse. –

Foruden et ikke ubetydeligt Antal Læredrenge, som have underkastet sig denne Prøve Have siden Reglementets Udfærdigelse følgende erholdt Borgerskab som Mester her i Staden, efter at have bestaaet Prøven. –

2 Snedkere

2 Murmestere

1 Tømmermester

1 Guldsmed

2 Kobbersmede

1 Maller.

Blant disse 9 have blodt 4 været Elever af Skolen, et Beviis for at der fra Skolens Side ei paalægges Nogen en indirecte Tvang til at frekventere samme. Tilfredsstillende er det, at nogle af disse allerede tælles blandt de mest agtede Haandværkere her i Byen. –

Ikke allene begynder saaledes større Duelighed at blive almindelig blandt Haandværkerne siden Skolens Oprettelse, men ogsaa viser sig dens velgjørende Virkning paa denne borgerclasses Tænkemaade. Ved at Sysselsættes efter sluttet Dagsarbeide, med en

behagelig, og for den, som er vandt til tungt Arbeide, recreerende Beskjæftigelse, samt under bestandig Opsyn, vænnes disse unge Haandværkere til Orden og hindres fra i Aftentimmerne, at søge saadanne selskabelige Samqvem, som for Folk paa deres Dannelsestrin sædvanligen have skadelig Indflydelse. Saaledes virker Skolen endog fordeeltigen paa Haandværkernes Moralitet. –

De theoretiske Forelæsninger, som følge Reglementet skulle holdes besøges fremdeles med Flid, saa vel af Skolens Elever, som nogle Enkelte udenfor samme som Bestyrelsen, saavidt Pladsen, uden Indskrænkning for Skolens Elever tillod det, har givet Adgang hertil.

Foruden de reglementerede Forelæsninger er Skolen i Vinter saa heldig, med det Kongelige Departements Samtykke, at her Theorien af Perspektivet foredraget ved den nylig fra Kjøbenhavn, efter et Par Aars Ophold, tilbagekomne unge Architeact Grosch, som med særdeles Held har lagt sig efter denne Green af Kunsten. –

De i Reglementet nævnte Forelæsninger over Mythologie og Anatomie har derimod Skolens indskrænkede Midler ei tilladt at holde. –

Skolens økonomiske Forfatning, som ved adskillige uforudseete Udgifter, foranledigede ved Anskaffelsen af Inventariet, i Slutningen af forrige Aar ikke gav de bedste Udsigter, er ved det Tillæg som sidstafholdte Storting har bevilget Skolen, saaledes forbedret, at Cassen for Øjeblikket næsten er Gjeldfrie. Uagtet Bestyrelsen taknemmeligen paaskjønner det Kongelige Departements Velvillie for Skolen, og Storthingets Gavn mildhed, som vist nok har ydet, hvad man efter Omstændighederne kunde ønske, saa nærer den dog det Haab, Skolen engang maatte komme i den Forfatning, at den kunde blive forsynet med en passende Samling af Bøger og Kunstsager, da denne Stiftelse er den Indretning, hvor en Kunstsamling og et Bibliothek i det Fag nærmest bør søges, og maaskee i længere Tid vil være den eneste

Den i indeværende Aar afholdte Kunstudstilling har givet et mindre heldigt Resultat end de foregaaende. Antallet af de Kunstværker, som foruden Elevernes Arbeide vare udstillede, var blodt ringe, men indeholdt dog adskillige Stykker af Værd, især Archithectoniske. Den rene Indtægt beløb sig blot til henimod 20 Sp. –

Da det er vanskeligt ved det ringe Antal Kunstnere, som ere her paa Stedet at forsyne aarligen en Kunstudstilling, saa benytter Bestyrelsen denne Leilighed til at indstille for det Kongelige Departement, at den i Reglementets 43 § bestemte aarlige Kunstudstilling i Fremtiden blodt maatte holdes hvert tredie Aar, og dertil de Aar vælges, da Stortinget er samlet. I saa langt Tidsrum er der Haab om, at et tilstrækkeligt Antal Kunstsager kunne blive samlet, for at give Udstillingen den tilbørlige Interesse. –

At den i Reglementets 43de: §: omtalte Uddeling af en Priismedaille, som Opmuntring til Flid, ei har kunnet finde Sted, er en Følge af, at Skolen hidtil ei har været istand til af egen Midler at udrede de med Stemplernes Forfærdigelse forbunden Omkostninger, ligesom Bestyrelsen ogsaa savner Bemyndigelse til Anskaffelsen af en med passende Emblemer forsynet Skurpenge til dette Brug. – ”.